

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. SAUSIO 23 D. NUTARIMO NR. 85 „DĖL SPORTO RĖMIMO FONDO LĖŠŲ PASKIRSTYMO PROPORCIJŲ, SPORTO RĖMIMO FONDO ADMINISTRAVIMUI SKIRTŲ LĖŠŲ DALIES NUSTATYMO IR SPORTO RĖMIMO FONDO LĖŠOMIS FINANSUOJAMŲ SPORTO PROJEKTŲ FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS NR. 1) (TAP NR. 20-200) (TAIS NR. 20-1743) IR „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. GRUODŽIO 3 D. NUTARIMO NR. 1302 „DĖL RENTŲ BUVUSIEMS SPORTININKAMS SKYRIMO IR MOKĖJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS NR. 2) (TAP NR. 20-201) (TAIS NR. 20-1746) PROJEKTŲ (TOLIAU KARTU – NUTARIMŲ PROJEKTAI)

2020-02-24 Nr.NV-514

Vilnius

Įvertinus Nutarimų projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

I. Dėl Nutarimo projekto Nr. 1:

1. 2019 m. gruodžio 12 d. Lietuvos Respublikos sporto įstatymo Nr. I-1151 11, 17, 18, 19, 20, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Sporto įstatymo pakeitimo įstatymas) 2 straipsniu buvo pakeistas Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 17 straipsnis, tame tarpe – iš dalies pakeistas ir kai kurių Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuojamų veiklų sričių turinys (šias sritis atitinkamai praplečiant). Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekto Nr. 1 1 punktu siūloma keisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. sausio 23 d. nutarimo Nr. 85 (toliau – Nutarimas Nr. 85) 1.1 papunktį, jame nurodytų Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuojamų veiklos sričių pavadinimus suderinant su Sporto įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nurodytosiomis.

Pažymėtina, kad Nutarimo Nr. 85 tikslas yra ne nurodyti Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuotinų veiklų sritis (jos įvardintos tiesiogiai Sporto įstatyme), o nustatyti Sporto rėmimo fondo lėšų paskirstymo proporcijas šioms sritims. Atkreiptinas dėmesys, kad kvietimas teikti paraiškas 2020 m. Sporto rėmimo fondo lėšoms gauti buvo paskelbtas dar 2019 m. gruodžio 2 d. (https://www.smm.lt/web/lt/pranesimai_spaudai/naujienos_1/paskelbtas-naujas-kvietimas-teikti-paraiskas-sporto-remimo-fondui), t. y., iki Sporto įstatymo pakeitimo įstatymo priėmimo ir įsigaliojimo. Tiek kvietimo teikti paraiškas tekste, patvirtintame švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1415, tiek ir viešai skelbtoje informacijoje apie kvietimo paskelbimą buvo akcentuota, kad remiamos sporto veiklos kryptys nesikeičia, taip pat buvo nurodyta, kokiomis proporcijomis šioms veiklos sritims bus paskirstytos Sporto rėmimo fondo

lėšos. Terminas teikti paraiškas keturioms iš penkių finansuotinių sričių baigėsi 2020 m. sausio 7 d. (terminas teikti paraiškas esamų sporto bazių plėtrai, priežiūrai ir remontui baigsis 2020 m. kovo 2 d.) (https://www.smm.lt/web/lt/pranesimai_spaudai/naujienos_1/sausio-7-d-finisuoja-sporto-remimo-fondo-paraisku-priemimas;

https://www.smm.lt/web/lt/pranesimai_spaudai/naujienos_1/sporto-remimo-fondui-pateikta-daugiau-nei-tukstantis-paraisku). Taip pat pažymėtina, kad pagal Sporto įstatymo pakeitimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalį, Sporto įstatymo 17 straipsnio pakeitimai įsigaliojo tik 2020 m. vasario 1 d., t. y., jau po to, kai buvo pasibaigęs paraiškų teikimo terminas keturioms iš penkių finansavimo sričių.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina numatyti, kad Nutarimo projekto Nr. 1 1 punktu siūlomi pakeitimai būtų taikomi skirstant Sporto rėmimo fondo lėšas paraiškoms, pateiktoms jau 2021 finansavimui gauti. Priešingu atveju galimai būtų pažeisti teisinio tikrumo, asmenų teisėtų lūkesčių ir teisės aktų negaliojimo atgal principai.

2. Nutarimo projekto Nr. 1 2.1 papunkčiu keičiamame Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuojamų sporto projektų finansavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Nutarimu Nr. 85 (toliau – Aprašas), 2 punkte numatoma, kad Sporto rėmimo fondo lėšas pagal Sporto įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytas finansuojamų veiklų sritis administruojančiu subjektu būtų Švietimo mainų paramos fondas. Sporto įstatymo 17 straipsnio 3-6 dalyse taip pat minimas Švietimo mainų paramos fondas (*nenurodant šio subjekto teisinės formos ar statuso*).

Šiuo metu švietimo, mokslo ir sporto ministro valdymo srityje veikiantis Švietimo mainų paramos fondas turi labdaros ir paramos fondo teisinę formą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 4¹ straipsnio 2 dalimi, šiuo metu veikiančiam Švietimo mainų paramos fondui Sporto rėmimo fondo administravimo funkcijos negalėtų būti pavestos, nes labdaros ir paramos fondo teisinės formos juridiniams asmenims Viešojo administravimo įstatymas nenumato galimybės vykdyti viešojo administravimo. Be to, pažymėtina, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punktu, *valstybė apskritai negali būti labdaros ir paramos fondų steigėja*. Atkreiptinas dėmesys, kad pripažindama į šį faktą, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija yra parengusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl labdaros ir paramos fondo Švietimo mainų paramos fondo pertvarkymo į viešąją įstaigą ir valstybės turto investavimo“ projektą (TAIS Nr. 19-6737(2), kuriuo šiuo metu veikiantį labdaros ir paramos fondą Švietimo mainų paramos fondą siūlo pertvarkyti į viešąją įstaigą ir kuris šiuo metu grąžintas ministerijai tobulinti.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad iki to laiko, kol nebus įsteigtas juridinis asmuo (ar pertvarkytas šiuo metu veikiantis juridinis asmuo), kuriam galėtų būti pavesta

atlikti Sporto įstatymo 17 straipsnyje Švietimo mainų paramos fondui ir Apraše už atitinkamą finansuojamos veiklos sritį atsakingai institucijai numatytas funkcijas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė negalėtų priimti Nutarimo projektu Nr. 1 siūlomų Aprašo pakeitimų, nes tokio pobūdžio funkcijos negalėtų būti pavestos labdaros ir paramos fondui, t. y., visų pirma turėtų būti išspręstas klausimas dėl šiuo metu veikiančio Švietimo mainų paramos fondo pertvarkymo (prireikus – likvidavimo ir naujo juridinio asmens įsteigimo), o tik po to formuluojamas pavedimas konkrečiam juridiniam asmeniui.

Taip pat, atsižvelgiant į Sporto įstatymo 17 straipsnio 3 ir 5 dalyse įtvirtintą teisinį reguliavimą, siūlytina įsivertinti, ar Taisyklių 2 punktas apskritai nėra perteklinis. Vietoj šio punkto siūlytina Apraše aiškiai atskleisti, koks subjektas vykdo sporto projekto įgyvendinimui skirtų Sporto rėmimo fondo lėšų išmokėjimą. Jeigu būtų nuspręsta, kad Taisyklių 2 punktas turi likti, tuomet turėtų būti atskleista, kokias konkrečiai veiklas Švietimo mainų paramos fondas ir VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra atlieka, administruodami Sporto rėmimo fondo lėšas, nes šių lėšų administravime dalyvauja ir pati Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ar jos įgaliota institucija. Taip pat neaiškus šiame punkte dėstomo teiginio „*skirtas sporto projektams*“ turinys.

3. Nutarimo projekto Nr. 1 2.2 papunkčiu keičiamame Taisyklių 15 punkte žodžiai „*atsakingos institucijos*“ rašytini daugiskaitos forma.

4. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Sporto įstatymo 17 straipsnio 4 dalies konstrukciją, galimos dvi šioje dalyje nurodytos informacijos viešinimo alternatyvos, t. y., šią informaciją savo interneto svetainėje turėtų viešinti pati Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ar tai pagal kompetenciją atliktų Švietimo mainų paramos fondas ir VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra. Tuo tarpu Nutarimo projekto 2.3 papunkčiu keičiamame Taisyklių 25 punkte numatoma, jog minėtą informaciją savo interneto svetainėse privalėtų visi minėti subjektai, nepaliekant Sporto įstatyme įtvirtintos alternatyvos. Siūlytina šį Taisyklių punktą atitinkamai tikslinti, parenkant konkretų subjektą (subjektus), kurie skelbtų nurodytą informaciją (prireikus, diferencijuojant, koks subjektas, kokią informaciją privalėtų skelbti).

5. Atkreiptinas dėmesys, jog Taisyklių 57 punktas turėtų būti keičiamas Nutarimo Nr. 1 2.4, o ne 2.3 papunkčiu. Be to, pastebėtina, kad siūloma Taisyklių 54 punkto redakcija neatitiktų Sporto įstatymo 17 straipsnio 4 dalies, pagal kurią nėra numatyta galimybės šioje dalyje nurodytą informaciją pavesti skelbti švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotai institucijai. Taip pat keičiamame Taisyklių 57 punkte siūlytina atsisakyti žodžio „*suma*“.

II. Dėl Nutarimo projekto Nr. 2:

6. Nutarimo projekto Nr. 2 2 punktu siūloma „*įgalioti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministeriją atlikti šiuo nutarimu patvirtintame Rentų buvusiems sportininkams skyrimo ir mokėjimo tvarkos apraše numatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos*

funkcijas ir veiksmus“. Atkreiptinas dėmesys, kad ši veikla priskirtina valstybės politikos įgyvendinimo kategorijai, todėl siūlomas pavedimas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai neatitiktų Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalies, pagal kurią valstybės politikos įgyvendinimo funkcijos ministerijai gali būti pavestos *tik įstatymų nustatytais atvejais ir nustatytam terminui*. Siūlomas pavedimas nederą ir su Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. Nr. 495, 21 punktu. Be to pastebėtina, kad Sporto įstatymo pakeitimo įstatymo, kurį įgyvendinant teikiami Nutarimų projektai Nr. 1 ir Nr. 2, aiškinamajame rašte taip pat buvo pažymėta, jog: „Atsižvelgdama į Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių, patvirtintų Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495, 21 punktą, *Švietimo, mokslo ir sporto ministerija neturėtų vykdyti su politikos formavimu nesusijusių funkcijų*“.

7. Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektu Nr. 2 nesiūloma atlikti esminių Rentų buvusiems sportininkams skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 1302 (toliau – Rentų aprašas), pakeitimų (siūlomas tik vienas techninio pobūdžio pakeitimas, t. y., Rentų aprašo tekste vietoj Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos nurodyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotą instituciją), taip pat į tai, kad nėra keičiama daugiau kaip pusė Rentų aprašo punktų, siūlytina nedėstyti šio aprašo nauja redakcija, t. y., Nutarimo projektu Nr. 2 keisti tik konkrečius Rentų aprašo punktus.

Teisės grupės patarėjas
Prišmantas

Ramutis

Ramutis Prišmantas, tel. +370 706 63792, mob. +370 698 42314, el. p. ramutis.prismantas@lrv.lt